Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 872
van **ANNICK DE RIDDER**
datum: 15 juli 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Omgevingsvergunning - Wisseling van de procedure tussen eerste en laatste administratieve aanleg

Er bestaat een discrepantie tussen het Omgevingsvergunningsdecreet (OVD) en -besluit waardoor men de mogelijkheid ontzegt om de procedure te veranderen tussen eerste en laatste administratieve aanleg. Wanneer in eerste aanleg de vereenvoudigde procedure werd gevolgd en de deputatie tijdens het behandelen van het beroep een openbaar onderzoek nodig acht (bijvoorbeeld omwille van gewijzigde plannen), moet men overstappen naar de gewone procedure. De deputatie verkeert echter in de onmogelijkheid om de procedure te wijzigen. Dit kan niet volgens het Omgevingsvergunningsbesluit en het is ook technisch niet mogelijk in het Omgevingsloket. Hierbij schendt men de rechten van de aanvragers, want zij zien de beroepsmogelijkheid door de neus geboord. Daarenboven verhindert het de bevoegde overheid om wijzigingsaanvragen te aanvaarden die een nieuw openbaar onderzoek vereisen, als men in een vereenvoudigde procedure zit.

Overeenkomstig artikel 64 OVD kunnen er in beroep wijzigingen aan de vergunningsaanvraag worden aangebracht. Als aan bepaalde voorwaarden is voldaan, is een openbaar onderzoek over de gewijzigde vergunningsaanvraag niet vereist. Als er echter niet voldaan is aan deze voorwaarden, kan de bevoegde overheid beslissen om over de gewijzigde vergunningsaanvraag een openbaar onderzoek te organiseren, zelfs in een vereenvoudigde procedure. Artikel 91 van het Omgevingsvergunningsbesluit maakt echter enkel gewag van de toepassing van de administratieve lus, en dan nog enkel wanneer verplichte adviezen (opnieuw) gevraagd moeten worden. Dit suggereert dat de andere situaties die volgens artikel 66 OVD aanleiding geven tot een termijnverlenging, niet gelden bij een vereenvoudigde procedure. Wat op zich logisch is, aangezien noch een openbaar onderzoek (art. 66, §2, eerste lid, 1° OVD) noch een gemeenteraadsbeslissing (art. 66, §2, eerste lid, 3° OVD) kunnen voorkomen in een vereenvoudigde procedure, althans in eerste aanleg. Dit betekent dus dat het in de praktijk niet lukt om in laatste aanleg alsnog een openbaar onderzoek te organiseren als men in eerste aanleg een vereenvoudigde procedure volgde. De beslissingstermijn bedraagt immers 60 dagen (art. 66, §1, 2° OVD) en er zou, als men zich beroept op artikel 91 van het Omgevingsvergunningsbesluit, geen verlenging mogelijk zijn.

Conclusie: als men in eerste aanleg de vereenvoudigde procedure heeft gevolgd, is de bevoegde overheid in laatste aanleg gebonden door een (korte) beslissingstermijn van 60 dagen en kan het in de praktijk dus geen openbaar onderzoek doen. Enkel bij een administratieve lus voor het (opnieuw) vragen van verplichte adviezen is een termijnverlenging voorzien.

Hier zijn twee problemen mee. Ten eerste is het voor de bevoegde overheid in laatste aanleg, als zij concludeert dat in eerste aanleg ten onrechte de vereenvoudigde procedure werd gevolgd, onmogelijk alsnog de aanvraag volgens de gewone procedure te behandelen. Zij zal enkel kunnen vaststellen dat er geen wettige vergunning kan afgeleverd worden volgens de vereenvoudigde procedure en dus een weigering uitspreken. Zelfs als men beroep aantekent bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, en die de conclusie van de bevoegde overheid in laatste administratieve aanleg bevestigt, kan de Raad dit niet rechtzetten. De enige mogelijkheid is dat de aanvraag opnieuw wordt ingediend bij de bevoegde overheid in eerste aanleg en dat die zich dan al dan niet bereid toont om de aanvraag te behandelen volgens de gewone procedure. Dit alles veroorzaakt veel tijdsverlies en extra werk voor zowel aanvrager als bevoegde overheid.

Mocht de bevoegde overheid in laatste aanleg de procedure kunnen wisselen, zou hiervan geen sprake zijn. Deze problematiek speelt vooral bij een specifiek discussiepunt, meer bepaald de toepassing van afwijkingsmogelijkheden uit ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), bijzondere plannen van aanleg (BPA's), verkavelingen en stedenbouwkundige verordeningen (lokale bouwcodes). Deze zijn soms soepeler en ruimer dan de afwijkingsmogelijkheden uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Artikel 3 van de Antwerpse Bouwcode, dat niet verplicht tot een openbaar onderzoek, is hier een goed voorbeeld van. De aanvragen waarbij men gebruik wil maken van dit artikel kunnen via de vereenvoudigde procedure behandeld worden. De deputatie is echter een andere mening toegedaan en eist een openbaar onderzoek vooraleer een afwijking toe te staan op basis van artikel 3 uit de Bouwcode. Hierboven werd al omstandig uitgelegd dat dit niet mogelijk is. De aanvrager zit gevangen in de vereenvoudigde procedure. Hij moet terug naar af en vangt bot bij de stad, want er kan niet gewisseld worden van procedure, wat nota bene wel kon vóór de invoering van de omgevingsvergunning. De stad echter zal, wil ze consequent blijven, enkel een vereenvoudigde procedure toestaan.

Ten tweede is er ook een probleem met de wijzigingsaanvragen. In de gewone procedure zijn omzeggens alle wijzigingsaanvragen theoretisch aanvaardbaar. Desnoods wordt er hierrond een nieuw openbaar onderzoek georganiseerd (art. 30 en 64 OVD). In de vereenvoudigde procedure gelden er echter beperkingen (art. 45 OVD). Zo kunnen er binnen een vereenvoudigde procedure geen wijzigingen worden aanvaard die een openbaar onderzoek vereisen. Ook hier impliceert dit veel tijdsverlies en extra werk voor zowel aanvrager als bevoegde overheid. Dit zou niet het geval zijn mocht de bevoegde overheid tijdens de behandeling de procedure kunnen wisselen.

Als de bevoegde overheid tijdens de behandeling van een aanvraag de procedure kan wisselen, zowel in eerste als in laatste aanleg, vermijdt men discussies tussen overheden over de te volgen procedure en voorkomt men dat de aanvrager van voren af aan moet beginnen als hij aan zijn aanvraag wijzigingen wil aanbrengen die een openbaar onderzoek vereisen.

1. Ziet de minister heil in de mogelijkheid van het wisselen van de procedure, zowel in eerste als in laatste aanleg, en kan dit ook zo worden ingeschreven in het Omgevingsvergunningsdecreet en -besluit? Zo ja, vanaf wanneer zou deze wijziging van kracht kunnen worden? Zo niet, waarom acht de minister dit niet wenselijk?
2. Kan het wisselen van de procedure ook zo worden ingebouwd in het Omgevingsloket?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 872 van 15 juli 2020
van **ANNICK DE RIDDER**

Het komt de vergunningverlenende overheid, in eerste aanleg of in beroep, toe na te gaan of een aanvraag in overeenstemming is met de stedenbouwkundige voorschriften. Indien hierbij een afwijking wordt vastgesteld, kan enkel een vergunning verleend worden na het doorlopen van het decretaal vereiste openbaar onderzoek.

De vraagsteller merkt terecht op dat de decreetgever niet heeft voorzien in de mogelijkheid om te wisselen tussen de gewone of de vereenvoudigde procedure in graad van beroep. Bijgevolg kan geen vergunning in graad van beroep verleend worden indien vastgesteld wordt dat foutief de vereenvoudigde procedure (zonder openbaar onderzoek) werd gevolgd. In het aangehaalde geval zal bijgevolg geen vergunning kunnen verleend worden in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften en zal een nieuwe, gemotiveerde aanvraag moeten ingediend worden, die dan via de gewone procedure dient afgehandeld te worden.

Ik zal bij de opgestarte evaluatie van het Omgevingsvergunningsdecreet specifiek aandacht vragen voor deze situatie. Bij de afweging of we dergelijke wissel moeten mogelijk maken, moeten we uiteraard blijven zorgen voor robuuste procedures. Als in eerste aanleg de vereenvoudigde procedure doorlopen werd (zonder openbaar onderzoek), en in beroep de wissel naar de gewone procedure gemaakt wordt, zou het betrokken publiek kunnen opwerpen dat zij in hun rechten worden geschaad. Ze kunnen immers geen administratief beroep meer instellen maar kunnen enkel naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen gaan.

Mogelijks komen er uit de evaluatie van het decreet hierover dus inzichten naar voor, maar daar wil ik niet op vooruitlopen.

Vooraleer een dergelijke wijziging zou kunnen in werking treden, moeten zowel decreet als uitvoeringsbesluit aangepast worden.

Als de decreetgever aanpassingen doorvoert die de wissel in procedure mogelijk maken, zal dit grote aanpassingen aan het Omgevingsloket én de gemeentelijke dossieropvolgingspakketten vereisen. Ook daar zullen we rekening moeten mee houden.